

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/1681-

Dato
19. juni 2020

Vedr. representantforslag 143 (2019-2020)

Jeg viser til Dok 8:143 fra stortingsrepresentantene Lars Haltbrekken, Audun Lysbakken og Arne Nævra.

Forslaget lyder:

- 1. Stortinget ber regjeringen raskt går gjennom vindkraftkonsesjonene som er gitt, men enda ikke påbegynt, for å finne ut om noen av disse er gitt på feil grunnlag. Det kan være at det i ettertid er avdekket mangler i utredningene eller at det har kommet ny og viktig kunnskap om naturen i området.*
- 2. Stortinget ber regjeringen stanse utbyggingen av alle vindkraftprosjekt der konsesjon kan være gitt på feil eller mangelfullt grunnlag.*

Konsesjoner til bygging og drift av vindkraftverk er basert på de krav som følger av energiloven og de forvaltningsrettslige rammer for saksbehandlingen. Energimyndighetenes saksbehandling følger gjeldende saksbehandlingsregler og relevant lovverk, herunder naturmangfoldloven og reglene om konsekvensutredninger i plan- og bygningsloven. Konsekvensutredninger og søknader varsles og informeres det om, og høringer foretas på flere stadier under saksbehandlingen. NVEs konsesjonsvedtak kan påklages til Olje- og energidepartementet.

Konsesjonen gir utbyggeren en rettighet og en forutsigbarhet for at konsesjonen står ved lag dersom alle vilkår og pålegg følges opp. Skal det gripes inn i en slik rettighet, krever dette hjemmel i lov. Ved eventuelle spørsmål om omgjøring av konsesjonen, følger energimyndighetene de krav som energiloven og forvaltningsretten oppstiller.

Konsesjoner må vurderes ut ifra den kunnskapen og faktiske situasjonen som gjaldt på vedtakstidspunktet. At forholdene endrer seg eller at det f.eks. kommer ny kunnskap om

naturverdiene i området, innebærer ikke at det uten videre hefter feil eller mangler ved den gitte konsesjon. Ny kunnskap tas i betraktning i de tilfellene der det søkes om forlengelse av eller endringer i konsesjonene og av vilkårene, men gir ikke forvaltningen er generell adgang til å stanse prosjekter på eget initiativ.

Når det gjelder Sørmarkfjellet vindkraftverk, er det ikke riktig slik det fremgår av forslaget at det ble konstatert at det ikke var hubro i planområdet. Av departementets vedtak fremgår at *"Det er mye som tyder på at det finnes en hekkelokalitet for hubro i influensområdet for Sørmarkfjellet vindkraftverk. Virkningene av Vindkraftverket for lokaliteten er usikre, men departementet kan ikke se bort fra at Sørmarkfjellet vindkraftverk kan ha negative virkninger for hubro"*. Konsesjonen ble gitt med vilkår om for- og etterundersøkelser av blant annet hubro. Formålet med dette var blant annet at *"dersom det påvises hekkende hubro på hekkeplasser i vindkraftverkenes influensområder, skal dette hensyntas i anleggsarbeidet med sikte på å minimere forstyrrelsene i den aktuelle perioden."* Det ble gjennomført forhåndsundersøkelser og anleggsarbeidet ble vurdert opp imot funn i disse undersøkelsene.

Jeg kan ikke slutte meg til forslaget om en generell gjennomgang av alle gitte, men ikke påbegynte konsesjoner til vindkraft, jf. representantforslagets punkt 1. En slik gjennomgang vil være svært ressurskrevende. Alle konsesjonene har vært underlagt en omfattende konsesjonsbehandling med påfølgende klagerunder i departementet. Min erfaring er dessuten at påstander om feil og mangler i fakta knyttet til konsesjonsvedtak til vindkraft vanligvis ikke fører frem etter en nærmere gjennomgang i forvaltningen.

Representantforslagets punkt 2 legger opp til å instruere regjeringen til stanse utbyggingen av alle vindkraftprosjekt der konsesjon kan være gitt på feil eller mangelfullt grunnlag. Etter forvaltningsloven kan departementet omgjøre sitt eget vedtak dersom *"vedtaket må anses som ugyldig"*. Brudd på forvaltningslovens saksbehandlingsregler kan føre til ugyldighet, men et vedtak er likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf. forvaltningsloven § 41. Vedtaket kan også anses som ugyldig dersom det viser seg at avgjørelsen er truffet på feil eller ufullstendig faktisk grunnlag. På samme måte som for saksbehandlingsfeil, vil vedtaket likevel være gyldig når det er grunn til å regne med at feil eller ufullstendig faktisk grunnlag ikke har virket bestemmende på vedtakets innhold.

Det er en høy terskel for omgjøring eller tilbaketrekking av konsesjoner. I vurderingene må hensynet til konsekvenser dette kan få for konsesjonæren og andre som har innrettet seg etter vedtaket også tillegges vekt.

Forvaltningsretten gir ikke hjemmel for omgjøring kun basert på at noe *"kan være gitt på feil eller mangelfullt grunnlag"*. Stans i iverksettelsen av et vedtak som er fattet, krever dessuten særlig hjemmel.

Jeg viser for øvrig til mine kommentarer til Representantforslag 114 S (2019-2020), der det blant annet fremgår at et forslag som legger opp til en generell stans i prosjekter uten at

forvaltningen gjør en grundig, individuell vurdering i det enkelte tilfellet, vil øke risikoen for at staten sitter igjen med erstatningsansvar. Tilsvarende vil gjelde dersom forvaltningen basert på forslagets punkt 2 skulle fatte ulovlige vedtak om omgjøring. Det må da påregnes flere langvarige rettsprosesser om statlig erstatningsansvar som vil være svært ressurskrevende både for domstolene og forvaltningen.

Med hilsen

Tina Bru

